

Bruselj, 29. maj 2020
(OR. en)

8412/20

**Medinstitucionalna zadeva:
2020/0100 (COD)**

**ECOFIN 415
CLIMA 104
REGIO 138
FIN 328
ENV 319
ENER 189
COMPET 252
CADREFIN 108
CODEC 440**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	28. maj 2020
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2020) 453 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o instrumentu za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod

---

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2020) 453 final.

Priloga: COM(2020) 453 final

Bruselj, 28.5.2020
COM(2020) 453 final

2020/0100 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o instrumentu za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod

{SWD(2020) 92 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Komisija je 11. decembra 2019 sprejela sporočilo o evropskem zelenem dogovoru, v katerem je pripravila načrt za novo politiko rasti za Evropo. Ta politika rasti temelji na ambicioznih podnebnih in okoljskih ciljih ter participativnih procesih, ki združujejo državljane, mesta in regije v boju proti podnebnim spremembam in pri varstvu okolja. V skladu s ciljem, da se do leta 2050 na učinkovit in pravičen način doseže podnebna nevtralnost EU, je bil v okviru evropskega zelenega dogovora napovedan mehanizem za pravični prehod, ki bo zagotavljal sredstva za soočanje z izzivom, ki ga predstavljajo podnebne spremembe, tako, da pri tem ne bo nihče prezrt. Najbolj ranljive regije in najbolj ranljivi ljudje so najbolj izpostavljeni škodljivim učinkom podnebnih sprememb in degradacije okolja. Poleg tega bodo za upravljanje prehoda potrebne znatne strukturne spremembe. Na državljane in delavce bo prehod vplival na različne načine, vse države članice, regije in mesta pa prehoda ne začenjajo iz istega izhodišča, niti nimajo enakih zmogljivosti za odzivanje.

Kot je podrobneje opredeljeno v Sporočilu o naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor¹, ki je bilo sprejeto 14. januarja 2020, se bo mehanizem za pravični prehod osredotočal na regije in sektorje, ki jih bo prehod najbolj prizadel zaradi njihove odvisnosti od fosilnih goriv, vključno s premogom, šoto in naftnim skrilavcem, ali od industrijskih postopkov z visoko intenzivnostjo toplogrednih plinov ter ki imajo manjše zmogljivosti za spopadanje z izzivi prehoda. Mehanizem za pravični prehod sestavljajo trije stebri: Sklad za pravični prehod, ki se bo izvajal v okviru deljenega upravljanja, namenski program za pravični prehod v okviru InvestEU in instrument za posojila v javnem sektorju, namenjen mobilizaciji dodatnih naložb v zadevne regije.

Komisija je predlog za ustanovitev Sklada za pravični prehod² sprejela 14. januarja 2020. V njem so opredeljeni zlasti vsebina, področje uporabe in pravila, ki se uporabljajo pri izvajanju sklada. Območni načrti za pravični prehod so ključni za načrtovanje in izvajanje Sklada; ti načrti morajo določiti ključne korake in časovnico procesa prehoda ter opredeliti tista območja, ki so zaradi prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo najbolj prizadeta.

V predlogu za Sklad za pravični prehod je v Prilogi I tudi metodologija, ki se bo uporabljala za izračun deležev, ki bodo državam članicam dodeljena v okviru tega sklada.

Področje uporabe in cilj predloga

Instrument za posojila v javnem sektorju iz tega predloga je tretji steber mehanizma za pravični prehod. Podpiral bo javne naložbe prek preferenčnih posojilnih pogojev. Te naložbe se bodo izvajale v korist območjem, ki jih bo podnebni prehod najbolj prizadel, kakor so opredeljena v območnih načrtih za pravični prehod za namene Sklada za pravični prehod.

Instrument bo sestavljen iz dela v nepovratnih sredstvih in posojilnega dela. Nepovratna sredstva, ki se financirajo iz proračuna EU iz namenskih prihodkov in proračunskih sredstev, bodo zmanjšala finančno breme za upravičence, nastalo zaradi vračanja posojil, ki jih bo zagotovil finančni partner. Medtem ko naj bi se del v nepovratnih sredstvih v višini 1,525 milijarde EUR izvajal v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko (EIB), ki je finančni partner v obsegu 10 milijard EUR, je predvidena tudi možnost sodelovanja z drugimi finančnimi partnerji, da se sčasoma raziščejo drugi načini sodelovanja, zlasti v primeru morebitnega prihodnjega povečanja sredstev Unije ali ob izzivih pri izvajanju v posamičnih

---

¹ COM(2020) 21 final.

² COM(2020) 22 final.

primerih. Cilj instrumenta za posojila v javnem sektorju je s prispevkom v višini 1,525 milijarde EUR za del v nepovratnih sredstvih iz podpore Unije in s posojili EIB v višini 10 milijard EUR iz lastnih sredstev v obdobju 2021–2027 mobilizirati javne naložbe v višini med 25 in 30 milijard EUR. Vendar imajo javni subjekti v manj razvitih regijah na splošno manjše zmogljivosti za javne naložbe. Zato bi morale biti stopnje nepovratnih sredstev za projekte, ki jih spodbujajo taki subjekti, sorazmerno višje, ne bi pa smele presegati 20 % posojila (torej največ za pet odstotnih točk višji obseg nepovratnih sredstev). Manj razvite regije so tiste, katerih BDP na prebivalca je nižji od 75 % povprečnega BDP EU-27, kot je opredeljen v pravilih kohezijske politike.

V programu dela za instrument bodo opredeljena merila za izbiro projektov in njihovo prednostno razvrščanje, če bo povpraševanje preseгло vire financiranja v okviru nacionalnih dodelitev. Ta merila se lahko podrobneje opredelijo v razpisu za zbiranje predlogov. Merila bodo upoštevala prispevek projekta k ciljem, opredeljenim v območnih načrtih za pravični prehod, in k splošnemu cilju spodbujanja regionalne in območne konvergence ter prispevek nepovratnih sredstev k vzdržnosti projektov. Prednost bi bilo treba dati projektom, ki neposredno prispevajo k podnebnemu prehodu. Merila lahko vključujejo tudi načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“, kakor je opredeljeno v uredbi o upravljanju energetske unije³, ter odražajo načela in smernice iz oddelka 4.2 Sporočila o naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor.

Podpora v okviru instrumenta bo na voljo le državam članicam, ki imajo vsaj en območni načrt za pravični prehod, pripravljen v skladu s členom 7 Uredbe [uredba o SPP], ki ga je Komisija odobrila kot del programa ali spremembe programa. Za zagotovitev dostopa do instrumenta bo del v nepovratnih sredstvih državam članicam na voljo za upravičene projekte prek nacionalno rezerviranih dodelitev, ki jih bo treba upoštevati v prvi fazi (izraženo kot delež razpoložljivega skupnega proračuna instrumenta). Ti nacionalni deleži se bodo določili na podlagi metodologije dodeljevanja, ki je podrobno opredeljena v Prilogi I k Uredbi [uredba o SPP].

Da pa bi ta cilj uskladili s potrebo po optimizaciji tako gospodarskega učinka instrumenta kot njegovega izvajanja, bi morale biti te nacionalne dodelitve rezervirane le do 31. decembra 2024. Po tem datumu bodo preostala sredstva podpore Unije iz dela instrumenta v nepovratnih sredstvih na voljo brez predhodno dodeljenega nacionalnega deleža, konkurenčno na ravni Unije. Komisija in EIB bosta poskrbeli, da bo dodeljevanje med države članice v zadnjih treh letih obdobja 2021–2027 zagotovilo predvidljivost za naložbe ter upoštevalo pristop, ki temelji na potrebah, in pristop regionalne konvergence.

Instrument bo podpiral javne subjekte in zajemal širok nabor naložb, pod pogojem, da te prispevajo k zadovoljevanju razvojnih potreb, ki so posledica izzivov, nastalih s prehodom na podnebno nevtrarno gospodarstvo, kakor je opisano v območnih načrtih za pravični prehod. Pri zasnovi teh naložb se bo upoštevala dostopnost za invalide v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov.

Cilj instrumenta je s podpiranjem naložb, ki ne ustvarjajo zadostnih prihodkov in ki drugače brez nepovratnih sredstev ne bi pridobile finančne podpore, subjektom javnega sektorja

---

³ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

zagotoviti dodatna sredstva, ki so potrebna za soočanje s socialnimi, gospodarskimi in okoljskimi izzivi, ki so posledica podnebne prehode. Tem javnim subjektom, ki bodo lahko izkoristili več javnih sredstev, bo omogočil tudi, da postanejo odpornejši na prihodnje simetrične in asimetrične šoke, vključno z nesrečami.

Poleg tega so sredstva namenjena še za svetovalno podporo za spodbujanje priprave, razvoja in izvajanja upravičenih projektov.

Dopolnjevanje s prvim in drugim stebrom mehanizma za pravični prehod

Področje uporabe podpore iz Sklada za pravični prehod (prvi steber mehanizma za pravični prehod) je omejeno na naložbe, ki blažijo socialne in gospodarske stroške podnebne prehode na opredeljenih območjih. Osredotoča se na diverzifikacijo gospodarstva na teh ozemljih ter na prekvalificiranje, pomoč pri iskanju zaposlitve in vključevanje na trg dela za zadevne delavce, predvsem prek nepovratnih sredstev. Drugi in tretji steber mehanizma za pravični prehod bosta lahko podprla sektorsko in geografsko širši razpon naložb, da bi se podprli ukrepi in cilji Sklada za pravični prehod. Zato bo mogoče pokriti več razvojnih potreb, kolikor bo podpora namenjena v korist regijam, opredeljenim v območnih načrtih za pravični prehod.

Podpora v okviru instrumenta za posojila v javnem sektorju bo dopolnjevala tudi finančne produkte, ki bodo na voljo prek namenskega programa za pravični prehod v okviru InvestEU (drugi steber mehanizma za pravični prehod). Medtem ko bi bil navedeni program namenjen zbiranju zasebnih naložb in podpiranju javnih naložb, ki ustvarjajo dovolj prihodkov, da so finančno vzdržne, se bo instrument za posojila v javnem sektorju osredotočal na javne naložbe, ki ne prinašajo zadostnih prihodkov in se brez dela v nepovratnih sredstvih ne bi financirale s posojili.

Glede na razlike med projekti, njihovimi gospodarskimi značilnostmi in ciljnim upravičenci bi se morali ukrepi v okviru treh stebrov dopolnjevati.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ukrepanje EU je upravičeno na podlagi odstavka 1 člena 174 PDEU: „Unija [...] razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. Unija si še posebno prizadeva zmanjšati neskladje med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij z najbolj omejenimi možnostmi.“

Odstavek 3 člena 175 PDEU tudi določa, da „[č]e se izkaže, da so potrebne posebne dejavnosti zunaj skladov, in ne da bi posegali v ukrepe, sprejete v okviru drugih politik Unije, lahko Evropski parlament in Svet o teh dejavnostih odločata po rednem zakonodajnem postopku ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.“

Podpora Unije temelji na odstavku 1 člena 322 PDEU, ki določa: „Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z Računskim sodiščem z uredbami sprejmeta: (a) finančna pravila, v katerih se zlasti podrobno določi postopek v zvezi s pripravo in izvrševanjem proračuna ter predložitvijo in revizijo računov; (b) pravila, ki urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev ter zlasti odredbodajalcev in računovodij.“

• Subsidiarnost in sorazmernost

Zaradi obsega izzivov, ki jih prinaša prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo in ki jih obravnava mehanizem za pravični prehod, je treba ukrepati na ravni EU. Prehod predstavlja

izziv z razsežnostjo in obsegom na ravni EU, zato se lahko na ravni EU tudi učinkoviteje obravnava.

Zlasti bi bilo treba s podporo v obliki nepovratnih sredstev povečati zmožnosti javnih subjektov za dostopanje do financiranja, da bi se izvedle naložbe, ki ne ustvarjajo zadostnih prihodkov.

Ta podpora v obliki nepovratnih sredstev na ravni EU z neposrednim upravljanjem zagotavlja enak dostop za javne subjekte iz vseh držav članic v korist območjem, ki jih bo podnebni prehod najbolj prizadel, kakor so opredeljena v območnih načrtih za pravični prehod. Skupaj s posojilom EIB del v nepovratnih sredstvih v okviru instrumenta povečuje privlačnost zadevnih naložb tudi za druge vire financiranja ali institucije.

Poleg tega je instrument zasnovan v skladu z načelom sorazmernosti, saj zagotavlja začasno rezervirane nacionalne deleže in različne stopnje podpore v obliki nepovratnih sredstev glede na stopnjo razvoja zadevnega območja.

- **Izbira instrumenta**

V skladu z rednim zakonodajnim postopkom iz odstavka 3 člena 175 Pogodbe je izbrani instrument uredba Evropskega parlamenta in Sveta.

3. OCENA UČINKA IN POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi**

Komisija je maja in junija 2018 sprejela predloge za dolgoročni proračun za obdobje po letu 2020 ter za naslednjo generacijo programov in skladov. Komisija je v okviru tega procesa izvedla vrsto javnih posvetovanj, ki so pokrivala večje programe porabe, da bi zbrala mnenja vseh zainteresiranih strani o tem, kako čim bolj izkoristiti vsak euro iz proračuna EU.

Javno posvetovanje o dolgoročnem proračunu EU na področju kohezije je potekalo od 10. januarja 2018 do 9. marca 2018, prejetih pa je bilo 4 395 odgovorov. 85 % tistih, ki so oddali odgovor, je menilo, da prehod na nizkoogljično in krožno gospodarstvo, ki zagotavlja varstvo okolja in odpornost proti podnebnim spremembam, predstavlja pomemben izziv. Vendar je le 42 % tistih, ki so oddali odgovor, menilo, da se ta izziv ustrezno obravnava v okviru sedanjih programov/skladov.

V okviru pogajanj o dolgoročnem proračunu za obdobje po letu 2020 je Evropski parlament v svoji resoluciji z dne 14. novembra 2018 pozval k uvedbi posebnih sredstev (4,8 milijarde EUR) za nov „sklad za pravičen energetski prehod“, namenjen omilitvi družbenih, socialno-ekonomskih in okoljskih posledic za delavce in skupnosti, prizadetih zaradi prehoda z odvisnosti od premoga in ogljika.

Ta poziv je ponovil tudi Odbor regij, ki je podal mnenje⁴ o socialno-ekonomskih strukturnih spremembah v evropskih premogovniških regijah in pozval k zagotovitvi dodatnih sredstev za pomoč pri obravnavanju posebnih potreb premogovniških regij. V mnenju je bilo predlagano, da se za to nameni 4,8 milijarde EUR za novi „sklad za pravičen energetski prehod“, namenjen ublažitvi družbenih, socialno-ekonomskih in okoljskih posledic prehoda v teh regijah.

Evropski svet je v sklepih z dne 18. oktobra 2019 poudaril svojo odločenost pri tem, da bo EU še naprej imela vodilno vlogo pri socialno pravičnem in poštenem zelenem prehodu v okviru

---

⁴ Evropski odbor regij, Mnenje o socialno-ekonomskem prestrukturiranju premogovniških regij v Evropi, 136. plenarno zasedanje, 7.–9. oktober 2019, ECON-VI/041.

izvajanja Pariškega sporazuma. Evropski svet je s sklepi z dne 12. decembra 2019 tudi podprl cilj podnebne nevtralnosti EU do leta 2050 v skladu s cilji Pariškega sporazuma. Poleg tega je podprl načelo zagotavljanja prilagojene podpore regijam in sektorjem, ki jih bo prehod najbolj prizadel, prek mehanizma za pravični prehod, vključno s Skladom za pravični prehod poleg namenskega programa za pravični prehod v okviru InvestEU in instrumenta za posojila v javnem sektorju.

- **Ocena učinka**

K predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu⁵ je bila priložena ocena učinka⁶, ki je potrdila predlagani sistem izvajanja teh skladov.

V oceni učinka so bili preučeni tudi izzivi, ki jih bo treba obravnavati v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira in kohezijske politike. V skladu z izidom javnega posvetovanja je bila v oceni potrjena potreba po podpori prehodu na čisto in pravično energijo s posebnim ciljem politike in ustreznim mehanizmom tematske osredotočenosti (glej poglavji 2.2 in 3.2).

Tako je cilj mehanizma za pravični prehod upravičen, saj je namenjen zagotavljanju pravičnega energetskega prehoda z zmanjšanjem gospodarskih in socialnih stroškov, ki izvirajo iz prehoda na podnebno nevtrarno gospodarstvo. Mehanizem za pravični prehod bo v okviru tretjega stebra podpiral območja z najbolj negativnimi učinki, obravnaval razvojne izzive, ki jih prinaša prehod, ter subjektom javnega sektorja zagotovil sredstva za naložbe v projekte, ki olajšujejo prehod na podnebno nevtrarno.

V oceni učinka je bila izpostavljena tudi neenakomerna porazdelitev učinkov energetskega prehoda (glej poglavje 3.3). Pri tem so bili zlasti izpostavljeni izzivi, s katerimi se najbolj prizadete regije soočajo zaradi odvisnosti od proizvodnje trdnih goriv in visokega deleža trdnih goriv v njihovi mešanici virov za proizvodnjo električne energije. Ta ocena upravičuje predlagano osredotočenost tretjega stebra mehanizma za pravični prehod na območja z najbolj negativnimi učinki in predlagano začasno rezervacijo nacionalnih deležev pri delu v nepovratnih sredstvih v skladu z metodologijo, predlagano v okviru Sklada za pravični prehod.

Navedene analize in elementi ocene učinka podpirajo cilje in glavne značilnosti tretjega stebra mehanizma za pravični prehod.

Nabor sektorjev, ki naj bi po pričakovanjih imeli koristi od podpore za naložbe, je zelo širok in potencialno zajema vse javne naložbe v pristojnosti javnih subjektov, torej na primer energetske in prometne infrastrukturo, omrežja za daljinsko ogrevanje, javni prevoz, ukrepe za energijsko učinkovitost, vključno z obnovo stavb, naložbe v podporo prehodu na krožno gospodarstvo, sanacijo tal za rabo in dekontaminacijo zemljišč ter izpopolnjevanje in prekvalificiranje, usposabljanje in socialno infrastrukturo. Podprte dejavnosti bodo opredeljene na prilagojen način glede na posebne razvojne potrebe, podrobno opredeljene v posameznih območnih načrtih za pravični prehod.

Temu predlogu je priložen delovni dokument služb Komisije z razlogi in utemeljitvijo za vzpostavitev instrumenta, skupaj z mehanizmi, predvidenimi za spremljanje in ocenjevanje njegovih dosežkov.

---

⁵ COM(2018) 372 final.

⁶ SWD(2018) 282 final.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Skupni proračun, ki se predlaga za del v nepovratnih sredstvih v okviru instrumenta, znaša 1,525 milijarde EUR. Ta znesek se bo predvidoma financiral v glavnem z namenskimi prejemki v višini 1,275 milijarde EUR, deloma pa z odobritvami, načrtovanimi v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 v višini 250 milijonov EUR.

Ena milijarda EUR predvidenih namenskih prejemkov naj bi izhajala iz ocenjenih presežkov rezervacij Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) po obdobju zasnove, ki se zaključi leta 2022. Uredba o EFSI določa stopnjo rezervacij za jamstvo EU v višini 26 milijard EUR na 35 %, kar pomeni 9,1 milijarde EUR v Jamstvenem skladu EFSI. Oblikovanje rezervacij je bilo načrtovano za obdobje 2015–2020 za obveznosti in za obdobje 2016–2022 za plačila. V skladu z uredbo o EFSI se naložbeno obdobje za odobritve konča 31. decembra 2020, za podpis pogodb s strani EIB in Evropskega investicijskega sklada z upravičenci ali finančnimi posredniki pa 31. decembra 2022. Stopnja rezervacij v višini 35 % je bila določena na podlagi ocene, ki jo je Komisija opravila septembra 2016 in v kateri so potencialne izgube ocenjene na 33,4 %. Sedanja ocena potencialnih izgub na podlagi podatkov EIB in Evropskega investicijskega sklada na dan 31. decembra 2019 je nižja od navedenega odstotnega deleža. Nižji odstotek rezervacij je v glavnem posledica naslednjih okoliščin:

- skupni znesek unovčenih jamstev v višini 180,2 milijona EUR v prvih štirih letih je nižji od zadržanih predpostavk, uporabljenih pri oceni potencialnih izgub,
- dejanski stroški financiranja, ki jih krije jamstvo EU, so bili do zdaj nižji od pričakovanih zaradi stanja nizkih obrestnih mer,
- izpostavljenost v tuji valuti je nižja od pričakovane, v veliki meri zaradi izstopa Združenega kraljestva iz EU.

V teh okoliščinah je mogoče predvideti, da za jamstva EU ne bo porabljenih 1,17 milijarde EUR rezervacij, zato bi bilo eno milijardo EUR mogoče nameniti za predlagani instrument. Ta prihodek naj bi se prenesel od leta 2023 naprej, ko bosta EIB in Evropski investicijski sklad podpisala celotni portfelj EFSI in bo mogoče opraviti natančnejšo oceno potencialnih izgub. Medtem bi se moralo oblikovanje rezervacij za jamstva EFSI nadaljevati po prvotnih načrtih, saj nizka stopnja izgub v prvih štirih letih ne določa prihodnjega razvoja portfelja EFSI.

Preostali znesek v višini 525 milijonov EUR se bo delno financiral s sredstvi iz proračuna Unije, in sicer v višini 250 milijonov EUR v tekočih cenah. Predlog se bo obravnaval v okviru pogajanj o naslednjem večletnem finančnem okviru in bo predvidoma vključen v splošni dogovor o naslednjem večletnem finančnem okviru.

Poleg tega se bo predlog v višini 275 milijonov EUR financiral z namenskimi prejemki iz povračil iz finančnih instrumentov, vzpostavljenih s programi, navedenimi v Prilogi I k tej uredbi. Predlagano je bilo, da bi se z vrnjenimi sredstvi iz istih finančnih instrumentov financiralo tudi oblikovanje rezervacij za program InvestEU v višini ene milijarde EUR. Trenutna ocena vrnjenih sredstev iz teh finančnih instrumentov v obdobju 2021–2032 je 2,1 milijarde EUR od sredstev v višini 5,9 milijarde EUR, ki so bila predvidena za do 31. decembra 2020, kar je dovolj za pokritje potreb InvestEU in instrumenta za posojila v javnem sektorju.

V skladu s členom 21(6) in členom 22 finančne uredbe bo v proračunskih vrsticah, v katere se uvrščajo namenski prejemki instrumenta posojil v javnem sektorju in programa InvestEU, ocenjeni znesek prejemkov za posamezno leto, ki se dodeli instrumentu za posojila v javnem sektorju in programu InvestEU, kot je ustrezno, naveden v splošnih opombah, vključenih v letni predlog proračuna, ki ga predlaga Komisija.

Iz finančnih sredstev za del v nepovratnih sredstvih bo do 25 milijonov EUR od namenskih prejemkov namenjenih za svetovalne storitve v podporo pripravi in izvajanju upravičenih projektov.

5. DRUGI ELEMENTI

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Pravni okvir je namenski predlog uredbe o instrumenta posojil v javnem sektorju, ki se osredotoča na:

- opredelitev predmeta urejanja in področja uporabe instrumenta;
- določitev ciljev instrumenta;
- podrobno določitev proračunskih sredstev in zaporednega dostopa do začasno nacionalno rezerviranih deležev dodelitev;
- določitev načina izvajanja v okviru neposrednega upravljanja;
- določitev pogojev za upravičenost;
- podrobno določitev pogojev za prenehanje sporazumov o nepovratnih sredstvih;
- določitev oblike podpore in veljavnih stopenj nepovratnih sredstev.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o instrumentu za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti tretjega odstavka člena 175 in prvega odstavka člena 322 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁷,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁸,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 11. decembra 2019 sprejela sporočilo o evropskem zelenem dogovoru⁹, v katerem je pripravila načrt za novo politiko rasti za Evropo ter zastavila ambiciozne cilje za boj proti podnebnim spremembam in varstvo okolja. V skladu s ciljem, da se v Uniji do leta 2050 na učinkovit in pravičen način doseže podnebna nevtralnost, je bil v okviru evropskega zelenega dogovora napovedan mehanizem za pravični prehod, ki bo zagotavljal sredstva za soočanje z izzivom, ki ga predstavljajo podnebne spremembe, tako, da pri tem ne bo nihče prezrt. Najbolj ranljive regije in najbolj ranljivi ljudje so najbolj izpostavljeni škodljivim učinkom podnebnih sprememb in degradacije okolja. Poleg tega bodo za upravljanje prehoda potrebne znatne strukturne spremembe.
- (2) Komisija je 14. januarja 2020 sprejela sporočilo o naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor¹⁰, s katerim je bil vzpostavljen mehanizem za pravični prehod, ki se osredotoča na regije in sektorje, ki jih bo prehod najbolj prizadel zaradi njihove odvisnosti od fosilnih goriv, vključno s premogom, šoto in naftnim skrilavcem, ali od industrijskih postopkov z visoko intenzivnostjo toplogrednih plinov, imajo pa manjše zmogljivosti za financiranje potrebnih naložb. Mehanizem za pravični prehod sestavljajo trije stebri: Sklad za pravični prehod, ki se bo izvajal v okviru deljenega upravljanja, namenski program za pravični prehod v okviru InvestEU in instrument za posojila v javnem sektorju, namenjen mobilizaciji dodatnih naložb v zadevne regije.

---

⁷ UL C , , str. .

⁸ UL C , , str. .

⁹ C(2019) 640 final.

¹⁰ COM(2020) 21 final.

- (3) Komisija je predlog za ustanovitev Sklada za pravični prehod sprejela 14. januarja 2020¹¹. Za boljše načrtovanje in izvajanje Skladov bodo sprejeti območni načrti za pravični prehod, ki določajo ključne korake in časovnico procesa prehoda ter opredeljujejo tista območja, ki so zaradi prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo najbolj prizadeta, imajo pa manj zmogljivosti za spopadanje z izzivi, ki jih prinaša prehod.
- (4) Zagotoviti bi bilo treba instrument za posojila v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: instrument). Ta tvori tretji steber mehanizma za pravični prehod, ki subjekte javnega sektorja podpira pri njihovih naložbah. Take naložbe bi morale zadovoljevati razvojne potrebe, ki so posledica izzivov, ki jih prinaša prehod in so opisani v območnih načrtih za pravični prehod, kakor jih je sprejela Komisija. Dejavnosti, predvidene za podporo, bi morale ustrezati dejavnostim, ki jih podpirata druga stebra mehanizma za pravični prehod, in jih dopolnjevati.
- (5) Da bi okrepili gospodarsko diverzifikacijo območij, ki jih zadevajo učinki prehoda, bi moral instrument zajemati širok nabor naložb pod pogojem, da te prispevajo k zadovoljevanju razvojnih potreb pri prehodu na podnebno nevtralno gospodarstvo, kakor je opisano v območnih načrtih za pravični prehod. Podprte naložbe lahko zajemajo energetska in prometna infrastrukturo, omrežja za daljinsko ogrevanje, zeleno mobilnost, pametno ravnanje z odpadki, čisto energijo in ukrepe za energijsko učinkovitost, vključno z obnovo in prenovno stavb, podporo prehodu na krožno gospodarstvo, sanacijo tal za rabo in dekontaminacijo zemljišč ter izpopolnjevanje in prekvalificiranje, usposabljanje in socialno infrastrukturo, vključno s socialnimi stanovanji. Razvoj infrastrukture lahko vključuje tudi rešitve, ki povečujejo njeno odpornost na nesreče. Zlasti pri območjih, ki imajo pri prehodu večje potrebe, bi bilo treba dati prednost celovitemu naložbenemu pristopu. Podpreti bi bilo mogoče tudi naložbe v druge sektorje, če ustrezajo sprejetim območnim načrtom za pravični prehod. Cilj instrumenta je s podpiranjem naložb, ki ne ustvarjajo zadostnih prihodkov, subjektom javnega sektorja zagotoviti dodatna sredstva za soočanje s socialnimi, gospodarskimi in okoljskimi izzivi, ki so posledica prilagoditev na podnebni prehod. V pomoč pri opredeljevanju naložb z velikim pozitivnim vplivom na okolje, ki so upravičene v okviru instrumenta, se lahko uporabi taksonomija EU za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti.
- (6) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih udeležencev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.
- (7) Instrument bi moral zagotavljati podporo v obliki nepovratnih sredstev, ki jih zagotovi Unija, v kombinaciji s posojili, ki jih zagotovi finančni partner. Finančna sredstva dela v nepovratnih sredstvih, ki ga izvaja Komisija z neposrednim upravljanjem, bi morala biti zagotovljena v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški, v skladu s členom 125 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem

---

¹¹ COM(2020) 22 final.

besedilu: finančna uredba)¹². Ta oblika financiranja bi morala biti v pomoč pri spodbujanju nosilcev projektov k sodelovanju ter bi prispevala k učinkovitemu doseganju ciljev instrumenta glede na obseg posojila. Posojilni del bi morala zagotoviti Evropska investicijska banka (v nadaljnjem besedilu: EIB). Instrument bi se lahko razširil tudi na druge finančne partnerje, ki bi zagotavljali sredstva za posojilni del, kadar bi bila na voljo dodatna sredstva za del v nepovratnih sredstvih ali kadar bi bilo to potrebno za pravilno izvajanje.

- (8) Po pričakovanjih naj bi se [250 000 000] EUR iz dela v nepovratnih sredstvih v okviru instrumenta financiralo iz proračuna Unije v skladu z [novi predlog večletnega finančnega okvira] in naj bi za Evropski parlament in Svet pomenilo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju¹³.
- (9) 275 000 000 EUR iz dela v nepovratnih sredstvih v okviru instrumenta se bo financiralo iz povračil iz finančnih instrumentov, vzpostavljenih s programi, navedenimi v Prilogi I k tej uredbi. Taki prejemki izhajajo iz že končanih programov, ki so neodvisni od instrumenta, in bi jih bilo treba šteti za zunanje namenske prejemke z odstopanjem od člena 21(3)(f) finančne uredbe na podlagi člena 322(1) PDEU.
- (10) 1 000 000 000 EUR iz dela v nepovratnih sredstvih v okviru instrumenta bi se moralo financirati iz predvidenih presežkov rezervacij za jamstvo EU, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta, ki med drugim vzpostavlja Evropski sklad za strateške naložbe (v nadaljnjem besedilu: uredba o EFSI)¹⁴. Da bi se ta presežek namenil instrumentu, bi bilo tako treba določiti odstopanje od točke (a) člena 213(4) finančne uredbe, ki predvideva, da se morebitni presežek rezervacij za proračunsko jamstvo vrne v proračun. Navedene namenske prejemke bi bilo treba šteti za zunanje namenske prejemke z odstopanjem od člena 21(3)(f) finančne uredbe na podlagi člena 322(1) PDEU.
- (11) V skladu s točko (c) člena 12(4) finančne uredbe bi se morale odobritve, ki ustrezajo zunanjim namenskim prejemkom, samodejno prenesti na naslednike zadevnega programa ali ukrepa. Navedena določba omogoča uskladitev večletnega načrta namenskih prejemkov s potekom izvajanja projektov, ki se financirajo iz instrumenta.
- (12) Zagotoviti bi bilo treba tudi sredstva za svetovalno podporo, da se spodbudijo priprava, razvoj in izvajanje projektov.
- (13) Da se vsem državam članicam omogoči uporaba dela v nepovratnih sredstvih, bi bilo treba vzpostaviti mehanizem za določitev rezerviranih nacionalnih deležev, ki bi veljali v prvi fazi, in sicer na podlagi ključa za porazdelitev, predlaganega v uredbi o Skladu za pravični prehod. Da pa bi se navedeni cilj uskladili s potrebo po optimizaciji tako gospodarskega učinka instrumenta kot njegovega izvajanja, take nacionalne dodelitve ne bi smele biti rezervirane po 31. decembru 2024. Nato bi bilo treba

---

¹² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046.

¹³ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01)).

¹⁴ Uredba (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 – Evropski sklad za strateške naložbe (UL L 169, 1.7.2015, str. 1).

preostala sredstva, ki bodo na razpolago za del v nepovratnih sredstvih, zagotavljati brez kakršnega koli predhodno dodeljenega nacionalnega deleža in na konkurenčni osnovi na ravni Unije, pri tem pa zagotoviti predvidljivost za naložbe in slediti pristopu, ki temelji na potrebah, in pristopu regionalne konvergenca.

- (14) V programu dela in razpisu za zbiranje predlogov bi bilo treba določiti posebne pogoje za upravičenost in merila za dodelitev. Navedeni pogoji za upravičenost in merila za dodelitev bi morali upoštevati pomen projekta za razvojne potrebe, opredeljene v območnih načrtih za pravični prehod, splošni cilj spodbujanja regionalne in območne konvergenca ter pomen dela v nepovratnih sredstvih za vzdržnost projekta. Podpora Unije iz te uredbe bi morala biti tako na voljo le državam članicam z vsaj enim sprejetim območnim načrtom za pravični prehod. V programu dela in razpisih za zbiranje predlogov se bodo upoštevali tudi območni načrti za pravični prehod, ki so jih predložile države članice, da se poskrbi za zagotovitev skladnosti in doslednosti med različnimi stebri mehanizma.
- (15) Podporo v okviru tega instrumenta bi bilo treba zagotavljati le projektom, ki ne ustvarjajo zadostnega toka lastnih prihodkov, da bi bili finančno vzdržni in se financirali izključno s posojili pod tržnimi pogoji. Lastni prihodki bi morali ustrezati prihodkom, z izjemo proračunskih prerazporeditev, ki izvirajo neposredno iz dejavnosti, ki se izvajajo v okviru projekta, kot so prodaja, pristojbine ali cestnine, in kot dodatni prihranki zaradi nadgradnje obstoječih sredstev.
- (16) Ker naj bi del v nepovratnih sredstvih odražal različne razvojne potrebe regij v državah članicah, bi bilo treba tako podporo prilagoditi. Ob upoštevanju tega, da imajo subjekti javnega sektorja v manj razvitih regijah, kakor so opredeljene v členu 102(2) Uredbe [nova uredba o skupnih določbah], na splošno manjše zmogljivosti za javne naložbe, bi morale biti stopnje nepovratnih sredstev pri posojilih takim subjektom sorazmerno višje.
- (17) Za zagotavljanje učinkovitega izvajanja instrumenta bi bilo morda treba zagotoviti svetovalno podporo za pripravo, razvoj in izvajanje projektov. To podporo bi morale zagotavljati svetovalno vozlišče InvestEU.
- (18) Da bi pospešili izvajanje in zagotovili pravočasno uporabo sredstev, bi bilo treba v tej uredbi določiti posebne zaščitne ukrepe, ki se vključijo v sporazume o nepovratnih sredstvih. Glede na ta cilj bi morala imeti Komisija v skladu z načelom sorazmernosti možnost v primeru resnega pomanjkanja napredka pri izvajanju projekta zmanjšati ali ukiniti vsako podporo Unije. Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije. Za zagotovitev skladnosti pri izvajanju programov financiranja Unije bi se morala za del v nepovratnih sredstvih in sredstva za svetovalno podporo v okviru tega instrumenta uporabljati finančna uredba.
- (19) V skladu s finančno uredbo in Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter uredbami Sveta (Euratom, ES) št. 2988/95, (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU) 2017/1939 je treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, popravljanje in preiskovanje nepravilnosti, vključno z goljufijami, izterjavo izgubljenih, neupravičeno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 2185/96 in Uredbo (Euratom, ES) št. 883/2013 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem

besedilu: EJT) preiskuje in preganja kazniva ravnanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, podeliti ustrezne pravice in dostop Komisiji, OLAF, EJT – za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 – in Evropskemu računskemu sodišču (ERS) ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (20) Za dopolnitev ali spremembo nekaterih nebitvenih elementov te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU glede nadaljnjega prenosa nekaterih nalog v zvezi z izvajanjem na izvajalske agencije ter glede spremembe elementov iz Priloge II k tej uredbi v zvezi s ključnimi kazalniki smotrnosti. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu lahko ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov, in da se to posvetovanje izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (21) Za določitev ustreznega finančnega okvira za del v nepovratnih sredstvih v okviru tega instrumenta do 31. decembra 2024 bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za določitev nacionalnih dodelitev, ki so na razpolago, izraženo v deležih celotnih finančnih sredstev instrumenta za posamezne države članice v skladu z metodologijo iz Priloge I k Uredbi [uredba o SPP]. Izvedbena pooblastila bi bilo treba prenesti brez postopkov v odborih, saj deleži izhajajo neposredno iz uporabe predhodno določene metodologije izračunavanja.
- (22) Države članice ne morejo same zadovoljivo doseči cilja te uredbe, torej izvoda za javne naložbe na območjih, na katera prehod k podnebni nevtralnosti najbolj vpliva, ob zadovoljevanju ustreznih razvojnih potreb. Glavni razlogi v zvezi s tem so težave javnih subjektov pri podpiranju tistih naložb, ki ne ustvarjajo zadostnega toka lastnih prihodkov in koristijo območjem z najbolj negativnimi vplivi podnebne prehode, brez podpore EU v nepovratnih sredstvih ter potreba po usklajenem izvedbenem okviru pod neposrednim upravljanjem. Ker se ti cilji lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa instrument za posojila v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: instrument), ki podpira subjekte javnega sektorja z združevanjem nepovratnih sredstev iz proračuna Unije s posojili, ki jih odobrijo finančni partnerji, ter cilje tega instrumenta. Določa pravila glede dela v nepovratnih sredstvih Unije v okviru tega instrumenta, ki zajema zlasti proračun Unije za obdobje 2021–2027, ter oblike podpore Unije in določbe o upravičenosti.

Instrument zagotavlja podporo tistim območjem v Uniji, ki se soočajo z resnimi socialnimi, okoljskimi in gospodarskimi izzivi, ki izhajajo iz procesa prehoda Unije na podnebno nevtralno gospodarstvo do leta 2050.

Člen 2 *Opredelitev pojmov*

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „upravni sporazum“ pomeni pravni instrument, ki vzpostavlja okvir sodelovanja med Komisijo in finančnim partnerjem ter določa naloge in odgovornosti za izvajanje instrumenta v skladu z določbami te uredbe;
2. „upravičenec“ pomeni pravni subjekt javnega sektorja, ki je ustanovljen v državi članici kot subjekt javnega prava ali kot subjekt zasebnega prava, pooblaščen za opravljanje javne storitve, s katerim je bil v okviru instrumenta podpisan sporazum o nepovratnih sredstvih;
3. „finančni partnerji“ pomenijo EIB, druge mednarodne finančne institucije, nacionalne spodbujevalne banke ter finančne institucije, s katerimi Komisija podpisuje upravni sporazum o sodelovanju v okviru instrumenta;
4. „projekt“ pomeni vsak ukrep, ki ga je Komisija opredelila kot upravičen, je finančno in tehnično neodvisen ter ima vnaprej določen cilj ter rok, v katerem se mora izvesti in končati;
5. „območni načrt za pravični prehod“ pomeni načrt, pripravljen v skladu s členom 7 Uredbe [uredba o SPP], ki ga je odobrila Komisija;
6. „shema posojil“ pomeni posojilo, ki ga upravičencu odobrijo finančni partnerji in je namenjeno financiranju sklopa več vnaprej opredeljivih projektov v okviru instrumenta.

Člen 3 *Cilji*

1. Splošni cilj instrumenta je obravnavati resne socialno-ekonomske izzive, ki izhajajo iz procesa prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo, v korist območij v Uniji, opredeljenih v območnih načrtih za pravični prehod, ki so jih države članice pripravile v skladu s členom 7 Uredbe [uredba o SPP].
2. Specifični cilj instrumenta je povečati naložbe javnega sektorja, ki zadovoljujejo razvojne potrebe regij, opredeljenih v območnih načrtih za pravični prehod, tako da se olajša financiranje projektov, ki ne ustvarjajo zadostnega toka lastnih prihodkov in se ne bi financirali brez podpore v obliki nepovratnih sredstev iz proračuna Unije.
3. Pri uresničevanju specifičnega cilja iz odstavka 2 je cilj te uredbe po potrebi zagotavljati tudi svetovalno podporo za pripravo, razvoj in izvajanje upravičenih projektov. Ta svetovalna podpora se zagotavlja v skladu s pravili in načini izvajanja, ki veljajo za svetovalno vozlišče InvestEU, ustanovljeno s členom [20] Uredbe [uredba o InvestEU].

Člen 4 *Proračun*

1. Brez poseganja v dodatna sredstva, dodeljena v proračunu Unije za obdobje 2021–2027, se del podpore, ki se v okviru tega instrumenta zagotavlja v nepovratnih sredstvih, financira iz:
  - (a) sredstev iz proračuna Unije, in sicer v znesku 250 000 000 EUR v tekočih cenah, ter
  - (b) namenskih prejemkov iz odstavka 2 do najvišjega zneska 1 275 000 000 EUR v tekočih cenah.
2. Sredstva iz odstavka 1(b) se zagotovijo s povračili iz finančnih instrumentov, vzpostavljenih s programi, navedenimi v Prilogi I k tej uredbi, in sicer do najvišjega zneska 275 000 000 EUR, ter iz presežkov rezervacij za jamstvo EU, vzpostavljeno z uredbo o EFSI, in sicer do najvišjega zneska 1 000 000 000 EUR.
3. Sredstva iz odstavka 1 se lahko dopolnijo s finančnimi prispevki držav članic, tretjih držav in organov, ki niso organi Unije. Ta sredstva so zunanji namenski prejemki v smislu člena 21(5) finančne uredbe.
4. Z odstopanjem od člena 21(3)(f) finančne uredbe so sredstva, ki izvirajo iz povračil iz odstavka 1(b), zunanji namenski prejemki sklada s členom 21(5) finančne uredbe. Z odstopanjem od točke (a) člena 213(4) finančne uredbe so sredstva, ki izvirajo iz presežkov rezervacij za EFSI iz odstavka 1(b), zunanji namenski prejemki sklada s členom 21(5) finančne uredbe.
5. Znesek v višini do 2 % sredstev iz odstavka 1 se lahko uporabi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje instrumenta, kot so dejavnosti priprave, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskimi in tehnološkimi sistemi, ter za upravne odhodke in provizije finančnih partnerjev.
6. Sredstva do zneska 25 000 000 EUR od sredstev iz odstavka 1 se zagotovijo za dejavnosti iz člena 3(3).
7. Proračunske obveznosti za dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razčlenijo v letne obroke preko več let.

POGLAVJE II **PODPORA UNIJE**

Člen 5 *Oblike podpore Unije in načini izvajanja*

1. Podpora Unije v okviru instrumenta se zagotovi v obliki nepovratnih sredstev v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.
2. Podpora Unije v okviru instrumenta se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo.
3. Komisija lahko v skladu s členom 69 finančne uredbe prenese pooblastila za izvajanje nalog podpore Unije v okviru instrumenta na izvajalske agencije, da se zagotovita optimalno upravljanje in učinkovitost instrumenta.

Člen 6
Razpoložljivost sredstev

1. Sredstva iz člena 4(1) se po odbitku rezervacije za tehnične in upravne odhodke iz člena 4(5) uporabijo za financiranje projektov v skladu z odstavkoma 2 in 3.
2. Pri nepovratnih sredstvih, dodeljenih na podlagi razpisov za zbiranje predlogov, objavljenih najpozneje 31. decembra 2024, podpora Unije, dodeljena upravičenim projektom v posameznih državah članicah, ne presega nacionalnih deležev, določenih v sklepu, ki ga Komisija sprejme v skladu z odstavkom 4.
3. Pri nepovratnih sredstvih, dodeljenih na podlagi razpisov za zbiranje predlogov, objavljenih od 1. januarja 2025, se podpora Unije, dodeljena upravičenim projektom, zagotovi brez predhodno dodeljenega nacionalnega deleža in na konkurenčni osnovi na ravni Unije, dokler se ne izčrpajo preostala sredstva. Pri dodeljevanju takih nepovratnih sredstev se upoštevata potreba po zagotovitvi predvidljivosti naložb in spodbujanje regionalne konvergenca.
4. Komisija z izvedbenim aktom sprejme sklep, v katerem za vsako državo članico z uporabo metodologije iz Priloge I k Uredbi [uredba o SPP] določi njen delež v odstotku celotnih razpoložljivih sredstev.

Člen 7
Upravni sporazumi s finančnimi partnerji

Preden se s finančnim partnerjem začne izvajati instrument, Komisija in navedeni finančni partner podpišeta upravni sporazum. Sporazum določa pravice in obveznosti posameznih strank sporazuma, vključno z ureditvijo revizij in komunikacije.

POGLAVJE III **UPRAVIČENOST**

Člen 8
Upravičeni projekti

Do podpore Unije v okviru instrumenta so upravičeni samo projekti, ki prispevajo k doseganju ciljev iz člena 3 in izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

- (a) projekti dosegajo merljiv učinek pri obravnavanju resnih socialnih, gospodarskih ali okoljskih izzivov, ki izhajajo iz procesa prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo, ter koristijo območjem, opredeljenim v območnem načrtu za pravični prehod, tudi če se ne nahajajo na navedenih območjih;
- (b) projekti ne prejemajo podpore v okviru drugih programov Unije;
- (c) projekti prejmejo posojilo finančnega partnerja v okviru instrumenta ter
- (d) projekti ne ustvarjajo zadostnega toka lastnih prihodkov, da bi se lahko financirali brez podpore Unije.

Člen 9
Upravičene osebe in subjekti

Ne glede na merila iz člena 197 finančne uredbe se lahko v skladu s to uredbo kot možni upravičenci prijavijo samo pravni subjekti javnega sektorja, ustanovljeni v državi članici kot

subjekti javnega prava ali kot subjekti zasebnega prava, pooblaščenici za opravljanje javne storitve.

POGLAVJE IV NEPOVRATNA SREDSTVA

Člen 10

Nepovratna sredstva

1. Nepovratna sredstva so v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški, v skladu s členom 125(1)(a) finančne uredbe.
2. Znesek nepovratnih sredstev ne presega 15 % zneska posojila, ki ga v okviru tega instrumenta zagotovi finančni partner. Znesek nepovratnih sredstev za projekte na območjih v regijah na ravni NUTS 2, katerih BDP na prebivalca ne presega 75 % povprečnega BDP EU-27, kakor so navedene v členu [102(2)] Uredbe [nova uredba o skupnih določbah], ne presega 20 % zneska posojila, ki ga zagotovi finančni partner.
3. Plačila dodeljenih nepovratnih sredstev se lahko razdelijo na več obrokov, povezanih z napredkom pri izvajanju, kakor je določeno v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Člen 11

Zmanjšanje ali ukinitve nepovratnih sredstev

1. Poleg razlogov iz člena 131(4) finančne uredbe je lahko po posvetovanju s finančnim partnerjem razlog za zmanjšanje zneska nepovratnih sredstev ali odpoved sporazuma o nepovratnih sredstvih tudi to, da v dveh letih po datumu podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih ni podpisana ekonomsko najpomembnejša pogodba o dobavi blaga, izvedbi gradnje ali izvedbi storitev, kadar je sklenitev take pogodbe predvidena v sporazumu o nepovratnih sredstvih.
2. Odstavek 1 se ne uporablja, kadar se podpora Unije kombinira s shemo posojil ali kadar ni predvidena pogodba o dobavi blaga, izvedbi gradnje ali izvedbi storitev.
V takih primerih se lahko po posvetovanju s finančnim partnerjem znesek nepovratnih sredstev zmanjša ali sporazum o nepovratnih sredstvih odpove, s tem povezani plačani zneski pa izterjajo, v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.

POGLAVJE V STORITVE SVETOVALNE PODPORE

Člen 12

Storitve svetovalne podpore

1. Svetovalna podpora v okviru instrumenta se izvaja s posrednim upravljanjem v skladu s pravili in načini izvajanja, ki veljajo za svetovalno vozlišče InvestEU, ustanovljeno s členom [20] Uredbe [uredba o InvestEU].
2. Do svetovalne podpore so upravičene dejavnosti, potrebne za podporo pri pripravi, razvoju in izvajanju projektov.

POGLAVJE VI

NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 13

Programi dela

Instrument se izvaja s programi dela, vzpostavljenimi v skladu s členom 110 finančne uredbe. Programi dela določajo nacionalne deleže sredstev, vključno z morebitnimi dodatnimi sredstvi, za vsako posamezno državo članico v skladu s členom 4(1) in členom 6(2) te uredbe.

Člen 14

Spremljanje in poročanje

1. Ključni kazalniki smotnosti za spremljanje izvajanja instrumenta in njegovega napredka pri doseganju ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi II.
2. Sistem za poročanje o smotnosti zagotavlja, da se podatki v zvezi s kazalniki iz odstavka 1 zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. Upravičenci v sodelovanju s finančnimi partnerji Komisiji predložijo podatke v zvezi z navedenimi kazalniki.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 17 za spremembo Priloge II, da bi se spremenili kazalniki iz odstavka 1.

Člen 15

Ocenjevanje

1. Ocene izvajanja instrumenta in njegove zmogljivosti za doseganje ciljev iz člena 3 se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.
2. Vmesna ocena instrumenta se opravi do 30. junija 2025, ko se pričakuje, da bo na voljo dovolj informacij o izvajanju instrumenta. V oceni naj zlasti prikaže, kako je podpora Unije v okviru instrumenta prispevala k zadovoljevanju potreb območij, ki izvajajo območne načrte za pravični prehod.
3. Ob koncu obdobja izvajanja, najpozneje pa do 31. decembra 2031, se pripravi končno poročilo o oceni rezultatov in dolgoročnega učinka instrumenta.

Člen 16

Revizije

1. Revizije uporabe podpore Unije v okviru instrumenta, ki jih opravijo osebe ali subjekti, vključno s tistimi, ki jih niso pooblastili institucije ali organi Unije, so osnova za splošno zagotovilo v skladu s členom 127 finančne uredbe.
2. Finančni partnerji Komisiji in vsem imenovanim revizorjem predložijo vse razpoložljive dokumente, ki jih ti organi potrebujejo za izpolnjevanje svojih obveznosti.

Člen 17

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 14 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2028.
3. Prenos pooblastila iz člena 14 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

POGLAVJE VII PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 18

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Upravičenci in finančni partnerji zagotovijo prepoznavnost podpore Unije v okviru instrumenta, zlasti pri promoviranju projektov in njihovih rezultatov, z zagotavljanjem ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi z instrumentom, financiranimi projekti in njihovimi rezultati. Finančna sredstva, dodeljena instrumentu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3.

Člen 19

Prehodne določbe

Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje plačil obrokov nepovratnih sredstev Unije v skladu s členom 6(2), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati [...] [dvajseti] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o instrumentu za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod

1.2. Zadevna področja (*programski sklop*)

Okolje in podnebni ukrepi, v pričakovanju odobritve predlogov za večletni finančni okvir

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

Nov ukrep

Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa¹⁵

Podaljšanje obstoječega ukrepa

Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.4. Utemeljitev predloga/pobude

1.4.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Druga polovica leta 2020 – sprejetje uredbe

Od leta 2020 – priprava območnih načrtov za pravični prehod v državah članicah

Prva polovica leta 2021 – podpis upravnega sporazuma z Evropsko investicijsko banko

Prva polovica leta 2021 – sprejetje večletnega delovnega programa kot izvedbenega akta

Druga polovica leta 2021 – objava prvih razpisov za projekte

1.4.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Ukrepanje EU glede instrumenta za posojila v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: instrument) je upravičeno na podlagi ciljev iz člena 174 PDEU, ki določa, da se posebna pozornost namenja območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih razmer.

Prehod na podnebno nevtrarno gospodarstvo predstavlja izziv za vse države članice. Posebej zahteven bo za tiste države članice, ki so močno odvisne od fosilnih goriv ali ogljično intenzivne industrije, ki se bodo zaradi prehoda postopno opuščali oziroma bodo občutili močne učinke tega prehoda, in ki nimajo zadostnih finančnih sredstev za prilagoditev doseganju podnebne nevtralnosti. Instrument pomaga premostiti

¹⁵ Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

izzive prehoda na najbolj prizadetih območjih s podpiranjem naložb v javnem sektorju ob uporabi preferencialnih pogojev financiranja.

1.4.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ni relevantno.

1.4.4. Skladnost in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Instrument se bo izvajal v sinergiji z drugima stebroma mehanizma za pravični prehod, torej Skladom za pravični prehod (prvi steber) in programom za pravični prehod v okviru InvestEU (drugi steber) ter ob dopolnjevanju z njima.

Področje uporabe podpore iz Sklada za pravični prehod je omejeno na naložbe, ki blažijo socialne in gospodarske stroške podnebne prehode na opredeljenih območjih. Osredotoča se na diverzifikacijo gospodarstva na teh ozemljih ter na prekvalificiranje, pomoč pri iskanju zaposlitve in vključevanje na trg dela za zadevne delavce, predvsem prek nepovratnih sredstev. Drugi in tretji steber mehanizma za pravični prehod bosta lahko podprla sektorsko in geografsko širši razpon naložb, da bi se podprli ukrepi in cilji Sklada za pravični prehod. Tako bo mogoče pokriti več razvojnih potreb.

Podpora bo dopolnjevala tudi finančne produkte, ki bodo na voljo prek namenskega programa za pravični prehod v okviru InvestEU. Medtem ko bi program podpiral ekonomsko vzdržne naložbe, se bo instrument osredotočal na naložbe, ki nimajo zadostnih prihodkov, da bi se financirale brez dela v nepovratnih sredstvih.

1.5. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

Časovno omejeno

- od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- finančne posledice med letoma 2021 in 2027 za odobritve za prevzem obveznosti ter med letom 2021 in obdobjem po letu 2027 za odobritve plačil.

Časovno neomejeno

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.6. Načrtovani načini upravljanja¹⁶

Neposredno upravljanje – Komisija:

- z lastnimi službami,
- prek izvajalske agencije (glej spodaj).

Deljeno upravljanje z državami članicami.

Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- subjektom javnega prava,
- subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenim za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Glede na rezultate analize stroškov in koristi, ki se bo opravila, bi se lahko večina proračuna izvajala s prenosom na izvajalsko agencijo; v tem primeru bi službe Komisije neposredno upravljale le ocenjevanje razpisov.

¹⁶ Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

V obdobju do 30. junija 2025 bo opravljena vmesna ocena instrumenta, da bi se ocenile njegove uspešnost, učinkovitost, ustreznost in skladnost ter pokazalo, kako je podpora Unije prispevala k zadovoljevanju razvojnih potreb na območjih za pravični prehod.

Sistem za poročanje o smotrnosti bo zagotovil, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se bodo upravičencem dela v nepovratnih sredstvih v okviru instrumenta naložile sorazmerne zahteve glede poročanja.

To poročanje bo namenjeno tudi načrtovanju izplačil razdeljenih odobritev dela v nepovratnih sredstvih, povezanih z napredkom pri izvajanju, v skladu s podrobnostmi, določenimi v sporazumih o nepovratnih sredstvih.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Instrument se bo izvajal v okviru neposrednega upravljanja. Lahko se prenese na izvajalsko agencijo glede na upoštevanje rezultatov analize stroškov in koristi ter če bodo sprejete s tem povezane odločitve, da se zagotovi zanesljiv nabor projektov.

Instrument se bo izvajal s kombinacijo nepovratnih sredstev, dodeljenih upravičencem, ki bodo tudi posojilojemalci posojilnega dela, bodisi prek individualnih ali okvirnih posojil.

Strategija kontrol bo ustrezno vzpostavljena in bo osredotočena na tri ključne stopnje izvajanja nepovratnih sredstev v skladu s finančno uredbo:

- organizacijo razpisov za zbiranje predlogov in izbor predlogov, ki ustrezajo ciljem politike instrumenta,
- operativne kontrole, kontrole spremljanja in predhodne kontrole, ki zajemajo izvajanje projektov, javna naročila, predhodno financiranje, vmesna in končna plačila itd.,
- naknadne kontrole projektov in plačil.

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Ugotovljena tveganja so:

- zamude pri vlaganju vlog, zlasti v zvezi z okvirnimi posojili,
- zamude pri izvajanju projektov,
- morebitne napake pri upravljanju sredstev EU ali slabo upravljanje teh sredstev.

Ta tveganja se bodo obvladovala z nizom ukrepov, in sicer:

- sodelovanje deležnikov od zgodnje faze ter priprava območnih načrtov za pravični prehod,

- svetovalna podpora za pripravo projektov na podlagi povpraševanja,
- optimizacija organizacije razpisov za projekte,
- ustrezna proračunska prožnost, zlasti glede izplačila razdeljenih obrokov podpore v nepovratnih sredstvih,
- možnost odpovedi sporazumov o nepovratnih sredstvih in zmanjšanja zneskov podpore, če uspešnost in hitrost izvajanja projektov nista zadovoljivi.

Te kontrole bodo podprte z letno oceno tveganja od spodaj navzgor, s sistematično oceno okvira kontrole, ustreznim poročanjem o odstopanjih (register izjem in register neskladnosti) ter s korektivnimi ukrepi, ki se sprejmejo v zvezi s priporočili, ki jih izda služba za notranjo revizijo, Evropsko računsko sodišče ali organ, odgovoren za razrešnico.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Stroški in koristi kontrol

Ob predpostavki, da bo instrument upravljala Komisija, bi lahko stroški kontrole znašali manj kot 0,5 % odobritev plačil.

Koristi kontrol so naslednje:

- izognitev slabšim ali neustreznim predlogom,
- optimizacija načrtovanja in izrabe sredstev EU za ohranitev dodane vrednosti EU,
- zagotavljanje kakovosti sporazumov o nepovratnih sredstvih, izognitev napakam pri ugotavljanju istovetnosti pravnih oseb, ki so upravičenci,
- odkrivanje napak, ki vplivajo na zakonitost in pravilnost postopkov v fazi revizije.

Ocenjena stopnja napake:

- ker gre pri zadevnem instrumentu za nov instrument, stopnje napake ni mogoče ustrezno oceniti,
- glede na podobne programe, ki se izvajajo v okviru neposrednega upravljanja, pa bi lahko bila ocenjena stopnja preostalih napak okoli 1–2 %.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Generalni direktorat Komisije, odgovoren za nepovratna sredstva na podlagi te uredbe, je zavezan k zaščiti finančnih interesov Unije v skladu s „Strategijo Komisije za boj proti goljufijam: okrepljeni ukrepi za zaščito proračuna EU“, COM(2019) 196 final z dne 29. aprila 2019. Ukrepi za boj proti goljufijam zajemajo predvsem uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim; učinkovite preglede; povračilo neupravičeno plačanih zneskov, in če se odkrijejo nepravilnosti, učinkovite, sorazmerne in odvrtilne kazni v skladu z uredbama Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95, (Euratom, ES) št. 2185/96 in Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

Službe Komisije bodo zagotovile, da se njihov pristop k obvladovanju tveganja goljufij uporablja za opredelitev področij z visokim tveganjem, pri čemer bodo

upoštevale sektorske analize stroškov in koristi ter delo Evropskega urada za boj proti goljufigjam (OLAF) na področju preprečevanja goljufigj in analize tveganja.

Sporazumi o nepovratnih sredstvih in pogodbe o javnih naročilih, ki jih sklene izvajalski generalni direktorat, bodo temeljili na standardnih modelih, ki bodo določali splošne ukrepe za boj proti goljufigjam, vključno s pooblastilom za revizijo ter zgoraj omenjenimi pregledi in inšpekcijami na kraju samem. Komisija, njeni predstavniki in Računsko sodišče bodo s pregledom dokumentacije in na kraju samem pristojni za revizijo pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije.

OLAF lahko opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, v skladu s postopki iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 883/2013, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o donaciji ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufigje, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Evropske unije. Evropsko javno tožilstvo lahko preiskuje in preganja goljufigje in druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelek večletnega finančnega okvira in predlagane nove odhodkovne proračunske vrstice

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
		dif./nedif. ¹⁷	držav Efte ¹⁸	držav kandidatk ¹⁹	tretjih držav	po členu [21(2)(b)] finančne uredbe
03. Naravni viri in okolje	XX.YY.01 [mehanizem za pravični prehod – instrument za posojila v javnem sektorju]	dif.	NE	NE	NE	NE
	XX.YY.01 [mehanizem za pravični prehod – upravna podpora v okviru instrumenta za posojila v javnem sektorju]	nedif.	NE	NE	NE	NE

¹⁷ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

¹⁸ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

¹⁹ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	3	„Naravni viri in okolje“
--	---	--------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve za poslovanje (razdeljene glede na proračunske vrstice iz naslova 3.1)	obveznosti	(1)	0	0	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000		250,000
	plačila	(2)	0	0	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000		250,000
Odobritve za sredstva programa SKUPAJ	obveznosti	= 1 + 3	0	0	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000		250,000
	plačila	= 2 + 3	0	0	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	–	250,000

250 000 000 EUR finančnih sredstev za instrumenta za posojila v javnem sektorju v okviru mehanizma za pravični prehod se bo financiralo v okviru zgornje meje razdelka 3 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Glavni del finančnih sredstev instrumenta, tj. preostalih 1 275 000 000 EUR, se bo financiral iz zunanjih namenskih prejemkov, ki izhajajo iz ocenjenih presežkov rezervacij Evropskega sklada za strateške naložbe in povračil iz finančnih instrumentov. Od tega se lahko do 25 000 000 EUR nameni za podporne dejavnosti iz člena 3(3) (svetovalna podpora), 29 700 000 EUR pa se nameni za upravne odhodke, vključno s stroški za zunanje sodelavce.

Okvirna razčlenitev odhodkov (obveznosti in plačila), vključno s financiranjem iz zunanjih namenskih prejemkov, je naslednja:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
	9,100	9,100	600,000	502,000	201,600	101,600	101,600	1 525,000
Od tega odobritve za upravne odhodke	4,100	4,100	4,100	4,100	4,100	4,600	4,600	29,700

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	---	-------------------

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Človeški viri										
Drugi upravni odhodki										
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)									

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve iz vseh RAZDELKOV večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti			50,000	50,000	50,000	50,000	50,000		250,000
	plačila			50,000	50,000	50,000	50,000	50,000		250,000

3.2.2. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za upravne zadeve

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								

Odobritve zunaj RAZDELKA 7²⁰ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	11,200
Drugi upravni odhodki	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	3,000	3,000	18,500
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	4,100	4,100	4,100	4,100	4,100	4,600	4,600	29,700

SKUPAJ	4,100	4,100	4,100	4,100	4,100	4,600	4,600	29,700
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------	---------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami generalnega direktorata (GD), ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

²⁰ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanju programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.2.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

- Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
Sedež in predstavništva Komisije							
Delegacije							
Raziskave							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD ²¹							
Razdelek 7							
Financirano iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	– na sedežu						
	– na delegacijah						
Financirano iz sredstev programa ²²	– na sedežu						
	– na delegacijah						
Raziskave							
Drugo (namenski prejemki)	20	20	20	20	20	20	20
SKUPAJ							

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve. Dodatno osebje bo le zunanje osebje in se bo financiralo izključno iz namenskih prejemkov.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci (obstoječe osebje)	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj politik in strategija • Usklajevanje in povezovanje z vsemi zainteresiranimi stranmi (državami članicami, tretjimi državami, drugimi generalnimi direktorati in drugimi institucijami EU, tematskimi in regionalnimi forumi itd.) • Razvoj letnega delovnega programa, izbirni postopek • Priprava letnih razpisov za zbiranje predlogov, ocenjevanje
Zunanji sodelavci	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora izbirnemu postopku • Podpora upravljanju letnih razpisov za zbiranje predlogov in izbiranje projektov za finančno podporo EU • Podpora finančnemu upravljanju in projektneemu vodenju • Podpora organizacijam za ocene

²¹ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

²² Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.3. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;
- je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
  - za lastna sredstva,
  - za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice X

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Posledice predloga/pobude ²³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

XX.YY.01 [mehanizem za pravični prehod – instrument za posojila v javnem sektorju]

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[...]

²³ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.